

MIA SORA CLARA – UNITAD 1: LAS PERSONAS PRINCIPALAS

1. TGE?: CUNTEGN

Med / material	Tadlar / leger / tematisar il rg	Temp
- Mia sora Clara, paginas dublas a l'entschatta ed a la fin dal cudesch - Fegl da lavur	Leger	25 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

Finamira(s) approximativa(s)	Finamira(s) precisa(s)
S emprendan ad enconuscher las personas principalas dal cudesch <i>Mia sora Clara</i> .	S legian il text dal feigl da lavur. S colureschan las figuras tenor las indicaziuns.
S chapeschan il text dal feigl da lavur en rumantsch grischun e san formular quel en l'agen idiom.	S san circumscriber a bucca ils peds pli difficils.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

Temp	Decurs	Metoda	Material
10 min.	M preschenta ils dus protagonistas da <i>Mia sora Clara</i> cun agid da las duas paginas dublas a l'entschatta ed a la fin dal cudesch.	En classa	Cudesch
5 min.	S legian ensemen il text dal feigl da lavur. M declera ils peds pli difficils.		Fegl da lavur
10 min.	S colureschan il feigl da lavur tenor las indicaziuns dal text. Evtl. controlla individuala tras M.	Lavur individuala	Colurs

Quai è mia sora Clara, ...e quel qua, quel sun jau!

Quest bindel cotschen porta ella adina en ses chavels blonds per parair pli gronda.

Il suleglet mellen che ri, dovra ella, perquai ch'ella n'è betg adina uschè allegra.

Ses vestgì ha strivlas oranschas e brin cleras.

Ella ha fitg bleras soccas cotschnas e verdas. Il pli gugent tira ella en ina da mintga color.

Cun ses chalzers preferids, ils stivals mellen, va ella adina per ils paltauns enturn e fa ch'jau vegn tut bletsch.

Mia chapitscha oranscha fa da mai in tip sportiv.

Jau hai adina in plaster insanua en fatscha.

Mias chauschas blauas da lavur dovrel jau mintgadi per metter giu da maun chaussas impurtantas.

Mes t-shirt è verd cler cun puncts verd stgirs.

Mes chalzers da gimnastica grischs na fan betg ch' jau sun pli grond, ma els èn fitg cumadaivles.

MIA SORA CLARA – UNITAD 2: CO VES JAU ELS?

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara - Fegl da lavur	Leger	22 + 15 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S espriman a bucca tratgs characteristics da Clara e da ses frar.	S formuleschan a bucca l'impressiun che la persuna fa.
S descrivan Clara u il frar da Clara sin il fegl preparà.	S formuleschan cun agens pleds il caracter da Clara u dal frar da Clara.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
5 min.	S discutan davart l'impressiun ch'els han dals dus protagonistis, cumpareglian evtl. cun sasezs/zzas.	En la classa	Evtl. cudesch
2 min.	Mintga S astga tscherner, sch'el u ella vul descriver Clara u il frar da Clara.		
15 min.	M declera il pensum: S descrivan in dals protagonistis en lur carnet. M curregia.	Lavur individuala e quieta	Carnet
15 min.	S scrivan da bel sin ils fepls preparads, dar colur.		Fegl da lavur, colurs

Per infurmaziun: Questa unitad po vegnir integrada insacura, tenor temp e peda, durant la lectura dal cudesch.

MIA SORA CLARA – UNITAD 3: DIALOGS

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, La zappa da dumondas (p. 7-15) - Fegls da lavur	Leger	45 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S legian e chapeschan ils dialogs.	S legian ed intuneschan/interpreteschan pitschnas scenas.
S san transponer en l'agen idiom in text scrit en rumantsch grischun.	S emprendan ordador in dialog e giogan/ preschentan quel davant la classa.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
10 min.	Leger ensemen <i>La zappa da dumondas</i> .	En la classa	Lectura
5 min.	M introducescha (nus faschain pitschens teaters) e reparta il fegl cun ils dialogs.		Fegls da lavur cun dialogs
10 min.	S legian ils dialogs e sclereschan dumondas da chapientscha e da fonetica. S legian ils dialogs cun accentuar, variar la vusch, sa dispitar. S san raquintar libramain en l'idiom.		
10 min.	M declara il pensum: far gruppas da dus e laschar tscherner in dialog per preschentar quel pli tard a la classa (dar temp d'exercitar).	Lavur en gruppas	
10 min.	S preschentan ils dialogs (emprova, per part improvisaziun).	Preschenta-ziun	

La zappa da dumondas – dialogs

Frar: Tge giavischas da bab e mamma per tes di da naschientscha, Clara?

Clara: Ina mieur.

Frar: Ina mieur da tschigulatta?

Clara: Na, ina mieur da far termagls.

Frar: Ina mieur da trair si?

Clara: Na, ina dretga mieur, ti Gion cuc. 1

Frar: Pertge dis a mai Gion cuc?

Clara: Perquai che ti ma fas vegnir narra. Ti dumondas e dumondas... Ed jau stoss responder a questas dumondas tuppas.

Frar: Jau na fatsch betg dumondas tuppas.

Clara: Bain. Quai fas ti fitg savens.

Frar: Jau hai dumandà, tge che ti giavischias per tes di da naschientscha. È quai ina dumonda tuppa? 2

Clara: Bain pia – quai n'è betg ina dumonda tuppa.

Frar: Vesas! Jau na fatsch betg dumondas tuppas.

Clara: Ma lura hai jau ditg ch'jau giavischia ina mieur da far termagls. E ti has dumandà: «Ina mieur da trair si?» E quai è ina dumonda tuppa.

Frar: Ma cun ina mieur da trair si pon ins era far termagls. Perquai n'è la dumonda betg tuppa. D'accord?

Clara: D'accord! 3

Frar: Vesas, jau na fatsch betg dumondas tuppas.
Clara: Ma pertge dumondas trasora?
Frar: Perquai che ti das respostas tuppas.
Clara: Ti chavas anc ora las crennas da mes tscharvè cun tias dumondas. Sas tge che ti es? Ina zappa da dumondas.
Frar: Na, quai na sun jau betg.
Clara: Bain. Quai es ti.
Frar: Bain pia, ma in Gion cuc na dastgas ti betg pli ma numnar.

4

Clara: Pertge na?
Frar: Cuc è be quel che na dumonda betg, sch'el na sa betg insatge. Quai ha tatta ditg. E tatta n'è betg cucca, d'accord?
Clara: Na vesas betg che ti dumondas puspè???
Frar: D'accord? È nossa tatta cucca?
Clara: Na, ella n'è betg cucca. Ma chala ussa cun tias dumondas!
Frar: Clara, tge faschain nus ussa?

5

MIA SORA CLARA – UNITAD 4: COLLIA LA DUMONDA CUN LA RESPOSTA

1. TGE?: CUNTEGN

Med / material	Tadlar / leger / tematisar il rg	Temp
- Mia sora Clara, La zappa da dumondas (p. 7-15) - Fegl da lavur	Leger	30 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

Finamira(s) approximativa(s)	Finamira(s) precisa(s)
S san distinguer ina frasa affirmativa d'ina frasa interrogativa.	S formuleschan cun agens plets dumondas a bucca.
S chattan il connex tranter la dumonda e la risposta.	S san cumbinar las dumondas cun las respostas correspondentas.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

Temp	Decurs	Metoda	Material
10 min.	S legian anc ina giada il text <i>La zappa da dumondas</i> .	En la classa	Lectura
10 min.	M tematisescha en classa il far dumondas: Pertge fan ins dumondas? Co vesan ins vi d'ina frasa, sche quai è ina dumonda? (segn da dumonda, intunaziun, evtl. inversiun). M scriva exempels a la tavla: «Es ti in Gion cuc?» «Ti es in Gion cuc».		
5 min.	M reparta il feagl da lavur, dat ina curta explicaziun.	Lavur individuala	Fegl da lavur
5 min.	M controlla che S hajan chapì il text.	En la classa	Fegl da soluziun

**Collia mintga dumonda cun la resposta correspudenta
(tenor l'exempel).**

Tge giavischas ti per tes anniversari?

Tgeninas tschellas èn tuppas?

Pertge betg?

Ina mieur da trair si?

Pertge dis ti a mai Gion cuc?

Tatta n'è betg cucca, d'accord?

Tge faschain nus ussa?

Ina mieur da tschigulatta?

Pertge dumondas ti trasora?

Sas ti tge che ti es?

Ina zappa da dumondas.

Perquai betg.

D'accord.

Faschain in um da naiv.

Perquai che ti das respostas tuppas.

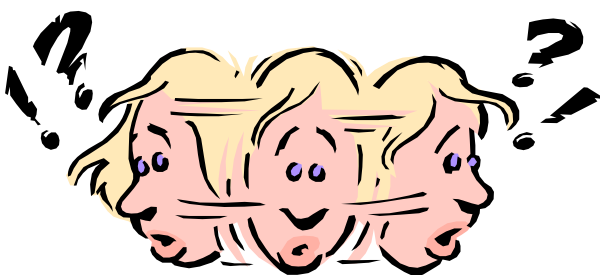
Quellas d'avant.

Ina mieur.

Na, ina dretga mieur.

Perquai che ti ma fas vegnir narra.

Na, ina mieur per far termagls.

Collia mintga dumonda cun la resposta correspondentia (tenor l'exempel).

Tge giavischas ti per tes anniversari?

Tgeninas tschellas èn tuppas?

Pertge betg?

Ina mieur da trair si?

Pertge dis ti a mai Gion cuc?

Tatta n'è betg cucca, d'accord?

Tge faschain nus ussa?

Ina mieur da tschigulatta?

Pertge dumondas ti trasora?

Sas ti tge che ti es?

?

Ina zappa da dumondas.

Perquai betg.

D'accord.

Faschain in um da naiv.

Perquai che ti das respostas tuppas.

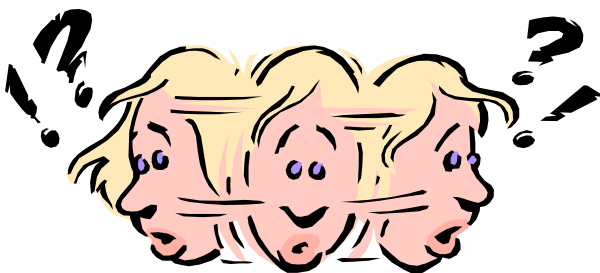
Quellas d'avant.

Ina mieur.

Na, ina dretga mieur.

Perquai che ti ma fas vegnir narra.

Na, ina mieur per far termagls.

MIA SORA CLARA – UNITAD 5: DANERS DA GIAGLIOFFA

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, La mieur da natalizi (p. 16-30) - Fegl da lavur	Leger	25 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

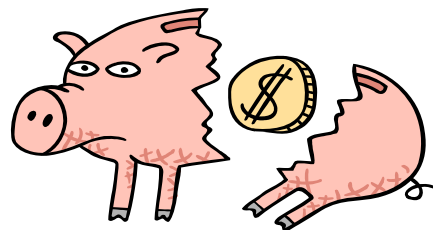
<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S vegnan sensibilisads per la problematica dal consum.	S raquantan dad experientschas cun agens daners da giaglioffa.
S san s'exprimer e formular in'atgna opiniun.	S respundan en scrit a las dumondas dal questiu-nari.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
5 min.	Leger il text <i>La mieur da natalizi</i> enfin p. 19 (« ...cumprel jau er ina»).	En la classa	Lectura
10 min.	M reparta ed S empleneschon il questiu-nari.	Lavur individuala	Fegl da lavur
10 min.	M tematisescha tshertas dumondas dal questiu-nari en la classa. (M rimna alura ils questiu-naris per curreger).	En la classa	

Questiunari – daners da giaglioffa

Respunda a las suandantas dumondas:

Possedas ti in'atgna cassa, sco il frar da Clara?

gea na

Survegns ti daners da giaglioffa?

gea na

È quai bun, sch'ins survegn daners da giaglioffa? Pertge?

.....

.....

È quai bun, sch'ins survegn adina tut quai ch'ins vul?

.....

.....

È quai endretg ch'il frar da Clara sto cumprar la mieur cun ses agens daners da giaglioffa? Pertge?

.....

.....

.....

Tge cumprassas ti cun tes agens daners da giaglioffa? Pertge?

.....

.....

MIA SORA CLARA – UNITAD 6: CO CHE TURLI SURVEGN PITSCHENS

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, <i>La mieur da natalizi</i> (p. 16-29) - Fegl da lavur	Leger	30 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S prendan enconuschientscha co che las mieurs sa multiplitgeschan.	Tatgar las parts dal text en la dretga successiun sin in fegl da lavur.
S legian attentamain il text e chapeschan quel.	S tschertgan plets essenzials dal process da survegnir pitschens e suttastritgan quels.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
5 min.	Leger il text <i>La mieur da natalizi</i> enfin p. 25 (« ...n'era betg vilada»).	En classa	Lectura
10 min.	M reparta ils fegls da lavur e furma gruppas. M dat il pensum: 1. Tagliar ora las differentas parts dal text. 2. Tatgar las parts dal text en la dretga successiun sin in fegl.	Lavur en dus, mintga S ha ses agen fegl	Fegl da lavur,orsch
5 min.	S legian a fin l'istorgia (p. 26-29) e controlleschan la lavur fatga en dus.		Lectura
10 min.	S collan las parts dal text en la dretga successiun sin in fegl da mappa; S suttastritgan ils puncts impurtants en la multiplicaziun da la mieur.	Lavur individuala	Colurs

Co che Turli survegn pitschens

Quai che disturbava era dentant che Turli trajeva tuttenina entiras pugnadas da chavels or dal pail dal venter e metteva en in chantun da ses giatter.

Turli e Pip sa legravan fitg d'esser ensemen. La damaun laschavan nus ir Pip tar Turli e la saira fascheva Turli visita a Pip.

Il davos temp era el er vegnì grass. Bain perquai ch'jau deva fitg bler da magliar.

Nus avevan grond plaschair da nossas mieurs, fin il di ch'jau hai observà che Turli daventava fitg pensiv.

Lura sun jau ì a cumprar la mieur. Mamma ha ditg: «Guarda da survegnir in mastgel». «È la mieur da Clara er in mastgel?», hai jau vulì savair. «Gea», ha ditg mamma.

Lura èsi vegnì dumengia. Jau e Clara essan levads. Cur che jau hai vulì salidar mes Turli, hai jau vesì ch'el n'era betg sulet.

«Buna idea da cumprar la mieur», ha ella ditg. «Uschia na sa senta mes Pip betg sulet.»

«Mes Turli ha survegnì sis mieurets!»

Co che Turli survegn pitschens - soluziun

Lura sun jau ì a cumprar la mieur. Mamma ha ditg: «Guarda da survegnir in mastgel». «È la mieur da Clara er in mastgel?», hai jau vulì savair. «Gea», ha ditg mamma.

«Buna idea da cumprar la mieur», ha ella ditg. «Uschia na sa senta mes Pip betg sulet.»

Turli e Pip sa legravan fitg d'esser ensemen. La damaun laschavan nus ir Pip tar Turli e la saira fascheva Turli visita a Pip.

Nus avevan grond plaschair da nossas mieurs, fin il di ch'jau hai observà che Turli daventava fitg pensiv.

Il davos temp era el er vegnì grass. Bain perquai ch'jau deva fitg bler da magliar.

Quai che disturbava era dentant che Turli trajeva tuttenina entiras pugnadas da chavels or dal pail dal venter e metteva en in chantun da ses giatter.

Lura èsi vegnì dumengia. Jau e Clara essan levads. Cur che jau hai vulì solidar mes Turli, hai jau vesì ch'el n'era betg sulet.

«Mes Turli ha survegnì sis mieurets!»

MIA SORA CLARA – UNITAD 7: CREAR IN PLACAT

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, Da vender quatter mieurs (p. 30-43) - Fegl da disegnar, colurs	Leger	20 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S emprendan ad enconuscher ed ad elavurar la metoda da vender insatge cun agid d'in placat.	S creeschan in placat survesaivel cun las indicaziuns necessarias.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
5 min.	S legian l'istorgia fin a la pagina 33.	En la classa	Lectura
5 min.	M reparta in feagl e dat il pensum: 1. Crear (sco Clara) in placat per vender 4 mieurs. 2. Tegnair quint (elavurar ensemen) da las indicaziuns che ston esser scrittas sin il placat: 4 mieurs, 3 frs il toc, numer da telefon; evtl. far in exempel a la tavla.		
10 min.	S fan il pensum (lavor individuala e quieta).	Lavor individuala	Fegl, colurs

MIA SORA CLARA – UNITAD 8: LAS PERSUNAS PRINCIPALAS

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, <i>Da vender quatter mieurs</i> (p. 30-43) - Engiavinera e soluziun	Leger	30 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S reformuleschan il chapitel <i>Da vender quatter mieurs</i> .	S formulescheschan cun agens plets frastas che stattan en connex cun il text
	S chattan ils plets en la salata da bustabs.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
15 min.	S legian (a fin) il chapitel <i>Da vender quatter mieurs</i> . M reparta l'engiavinera, dat il pensum e fa in exempel.	En la classa	Lectura
10 min.	S sligian l'engiavinera cun agid dal cudesch (scriver en l'idiom).	Lavur individuala	Fegl da lavur
5 min.	M controlla la salata da bustabs cun ina folia. S dattan giu il fegl ad M per laschar curreger.	Lavur individuala	

Da vender quatter mieurs – engiavinera

☞ Fa cun mintga pled ina frasa che stat en connex cun il text che ti has gist legì. Tschertga el alura en la salata da bustabs.

circus:.....

Brunner:

duas:

giats:

pitga:.....

quatter:

vender:.....

vendidra:

trais:.....

M R V N K F U X R N G
H P S E O F S X U N D
C D I O N S U C R I C
S V A R O D U U M W R
T N R E H R I Q H S E
A A T V K S U D G U N
I S G L E A L Y R O N
G A Y T T N J M A A U
A U L T I O D I V M R
E D E V P P X E N K B
Y R B O H T J P R H B

Da vender quatter mieurs – engiavinera (soluziun)

☞ Fa cun mintga pled ina frasa che stat en connex cun il text che ti has gist legì. Tschertga el alura en la salata da bustabs.

circus: *Clara e ses frars han pensà che la dunna lavuria en il circus.*

Brunner: *Dunna Brunner ha cumprà las mieurs da Clara e da ses frar.*

duas: *L'emprima giada han els vendì duas mieurs.*

giats: *Dunna Brunner ha dà las mieurs a ses giats.*

pitga: *Clara e ses frar han pendì l'annunzia vi da la pitga.*

quatter: *Clara e ses frar han da vender quatter mieurs.*

vender: *Clara e ses frar vendan las mieurs.*

vendidra: *Dunna Brunner è vendidra.*

trais: *A l'entschatta vulan els vender las mieurs per trais francs il toc.*

M R **V** N K F U X R N G
H P **S** **E** O F S X U N D
C D **I** O **N** **S** **U** **C** **R** **I** **C**
S V **A** R O **D** U U M W **R**
T N **R** E H R **I** **Q** H S **E**
A **A** **T** **V** K S **U** **D** G U **N**
I **S** **G** L **E** **A** L Y **R** O **N**
G **A** Y **T** **T** **N** J M A **A** **U**
A **U** L **T** **I** O **D** I V M **R**
E **D** **E** V P **P** X **E** N K **B**
Y **R** B O H T J P **R** H B

MIA SORA CLARA – UNITAD 9: FAR TUTTINA

1. TGE?: CUNTEGN

Med / material	Tadlar / leger / tematisar il rg	Temp
- Mia sora Clara, La serp impertinenta (p. 44-57)	Leger	35 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

Finamira(s) approximativa(s)	Finamira(s) precisa(s)
S legian e prendan enconuschientscha dal text.	S decleran peds e numns nunenconuschents (p.ex. impertinenta, Porto Azzuro e.a.).
S discutan il tema «Obedir ils geniturs».	S scrivan ina cuntinuaziun dal text (lavor en gruppas).

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

Temp	Decurs	Metoda	Material
5 min.	S legian il chapitel <i>La serp impertinenta</i> fin la p. 47 (« ...conscolar da Clara »).	En la classa	Lectura
10 min.	M fa gruppas da quatter e fa scriver a mintga gruppa ina curta cuntinuaziun dal text cun il tema: Tge capita cun las mieurs? (S duain sa metter en la situaziun da Clara e da ses frar. Bab e mamma han ditg che las mieurs na vegnian betg en vacanzas, ma...). Determinar per mintga gruppa in S che scriva.	Lavor en gruppa	
10 min.	Mintga gruppa prelegia a la classa sia cuntinuaziun dal text. Tematisar en la classa la dumonda: «Far tuttina quai ch'ins vul, era sche bab e mamma han ditg na.»		
10 min.	S legian a fin il text <i>La serp impertinenta</i> .	En la classa	Lectura

MIA SORA CLARA – UNITAD 10: DUMONDAS

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, <i>La serp impertinenta</i> (p. 44-57) - Fegl da dumondas	Leger	25 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S repetan e chapeschan il chapitel <i>La serp impertinenta</i> .	S respundan en scrit a las dumondas dal fegl da lavur.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
10 min.	Evtl. anc leger ina giada l'entir chapitel <i>La serp impertinenta</i> .	En la classa	Lectura
10 min.	S dattan resposta a las dumondas.	Lavur individuala e quieta	Fegl da dumondas
5 min.	S curregian lur respostas e cumpareglian quellas cun agid d'ina folia al projectur (S legian ev. las fresas giu da la folia).		Soluziun, projectur

Dumondas en connex cun il chapitel *La serp impertinenta*

☞ Pensum: Respunda a las dumondas cun frusas entiras. Scriva quellas en tes agen idiom.

1. Tge è capità cun la mieur da Clara?

.....

2. Pertge ha la mamma badà che Clara e ses frar han prendì cun els las mieurs?.....

.....

.....

3. Pertge han Clara e ses frar emblidà lur mieurs sin la terrassa?

.....

4. Nua han els zuppà lur mieurs durant il viadi?

.....

5. Era la serp privlusa per ils umans? Pertge?

.....

6. Nua èn els ids en vacanzas?

7. Ha Clara puspè cumprà ina nova mieur?

Dumondas en connex cun il chapitel *La serp impertinenta* - **Soluziun**

☞ Pensum: Respunda a las dumondas cun frusas entiras. Scriva quellas en tes agen idiom.

1. Tge è capità cun la mieur da Clara?

La mieur da Clara è vegnida magliada dad ina serp.

2. Pertge ha la mamma badà che Clara e ses frar han prendì cun els las mieurs?

Perquai ch'els han auzà la giacca per guardar sche las mieurs èn anc vivas

3. Pertge han Clara e ses frar emblidà lur mieurs sin la terrassa?

La mamma als ha clamà per ir a la mar.

4. Nua han els zuppà lur mieurs durant il viadi?

Els han zuppà ils giatters davos il sez dal manischunz ed han cuvert els cun il pullover e cun la giacca.

5. Era la serp privlusa per ils umans? Pertge?

I sa tracta d'ina natra, e quella n'è betg da tissi. Ma ella maglia bain mieurs.

6. Nua èn els ids en vacanzas?

A Porto Azzuro sin l'insla Elba.

7. Ha Clara puspè cumprà ina nova mieur?

Ella n'ha mai pli vulì ina mieur.

MIA SORA CLARA – UNITAD 11: LA FIERA DA FRASAS

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, <i>La fiera da rauba veglia</i> (p. 58-71) - Fegl da lavur	Leger / scriver	15 ni 25 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S predean enconuschientscha dal cuntegn dal chapitel <i>La fiera da rauba veglia</i> .	S mettan las frsas en la dretga successiun (enumerar).
S scrivan ina giada frsas en rumantsch grischun.	S scrivan giu las frsas 1 fin 9.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
10 min.	Leger il chapitel <i>La fiera da rauba veglia</i> (ni gia fatg sco pensum da chasa).	En la classa	Lectura
10 min.	M reparta il feagl da lavur e dat il pensum: 1. Far urden cun las frsas (enumerar ellas dad 1-9). 2. Scriver las 9 frsas en la dretga successiun sin il feagl da lavur. S elavureschan il feagl.	Lavur individuala	Fegl da lavur
5 min.	Controlla cun agid dal feagl da soluziun.	En la classa	Fegl da soluziun

La fiera da frosas – soluziun

- 1. *Uchia na va quai betg vinavant, mes chars, propi betg.***
- 2. *Guardai ina giada vossa chombra - quai n'è betg ina chombra, quai è ina remisa.***
- 3. *Pertge runais tantas chaussas a chasa?***
- 4. *E laschais tut sternì per terra.***
- 5. *Ins na po betg pli entrar senza dar en venter!***
- 6. *Jau guard fitg surprais sin mia sora Clara.***
- 7. *E Clara guarda fitg surpraisa sin mai.***
- 8. *Es ti dada en venter sur insatge, Clara?***
- 9. *Na!***
- 10. *Jau n'er betg.***
- 11. *Has udi mamma, nus n'essan insumma betg dads en venter.***
- 12. *E sch'ins entra cun precauziun en chombra, na dat ins betg en venter.***

MIA SORA CLARA – UNITAD 12: RESUMAZIUN

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- <i>Mia sora Clara, La fiera da rauba veglia</i> (p. 58-71) - Fegl da dumondas	Leger	15 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S formuleschan cun agens plets il chapitel <i>La fiera da rauba veglia</i> .	S scrivon ina curta resumaziun dal chapitel.
S san exprimer la situaziun or da la perspectiva da la mamma.	S respundan a las dumondas dal feigl da lavur.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
15 min.	M reparta il feigl da lavur, dat ils pensums e sclerescha malchapientschas. S fan ils pensums sin il feigl. M rimna ils feigl (correctura tras M).	Lavur individuala e quieta	Fegl da dumondas

La fiera da rauba veglia

☞ **Pensum 1:**
Resumescha il chapitel en 7-10 frastas.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

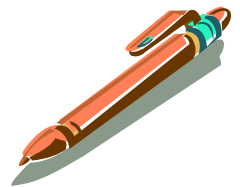
.....

.....

.....

.....

☞ **Pensum 2:**
Respunda a las suandantas dumondas cun frastas cumpletas.

Pertge va la mamma cun Clara e ses frar a la fiera da rauba veglia?

.....

.....

.....

.....

Pertge dat la mamma bunamain en svaniment cura ch'ella vesa che ses uffants han cumprà ina massa chaussas a la fiera?

.....

.....

.....

.....

MIA SORA CLARA – UNITAD 13: ATGNA VARIANTA

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, <i>Co che jau e mia sora Clara avain cumprà frajas</i> (p. 72-84) - Fegl da lavur	Leger	35 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S inventeschan atgnas episodas en connex cun il tema dal chapitel.	Scriver in'atgna finiziun da l'istorgia cumenzada.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
10 min.	S legian l'emprima part dal chapitel <i>Co che jau e mia sora Clara avain cumprà frajas</i> (fin a la p. 74: « ...senza engular?»). Il tema engular vegn tematisà en classa.	En la classa	Lectura
10 min.	S scrivon ina soluziun per Clara e ses frar cun agid dal fegl da lavur.	Lavur individuala e quieta	Fegl da lavur
15 min.	M lascha preleger insaquantas variantas davant la classa. S legian a fin il chapitel.	En la classa	

MIA SORA CLARA – UNITAD 14: DIALOG

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara, Co che jau e mia sora avain cumprà frajas (p. 72-84) - Fegl da lavur	Leger	30 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S scrivan il text en la dretga successiun.	S san ordinar las frastas e scriver giu quellas sin il fegl da lavur (en furma da dialog).
S san leger ed intunar in dialog en rumantsch grischun.	Dus S legian mintgamai lur rolla dal dialog en rumantsch grischun avant la classa.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
10 min.	M reparta il fegl da lavur e dat il pensum. Far gruppas da dus. S cumbineschan la dretga successiun da las singulas frastas.	Lavur en gruppas da dus	Fegl da lavur
10 min.	M elegian alura lur rollas (da Clara e da ses frar) ed exerciteschan da leger il dialog.		
10 min.	S preschantan ils dialogs avant la classa. M controlla a medem temp la successiun dal text.		

Co che jau e mia sora avain cumprà frajas - soluziun

Clara: «*Sas tge? Jau hai ina quaida da frajas. E sas tge che mamma ha ditg? Ella ha ditg: Las frajas èn anc bler memia charas.*»

Frar: «*Has raps en tia cassa?*»

Clara: «*Tge ha mia cassa da far cun frajas?*»

Frar: «*Sche ti has raps en la cassa, pos ti tezza comprar las frajas.*»

Clara: «*Dar ora mes raps per fritgs? Na, mai! Cun quels raps vuless jau comprar insatge meglier. Jau sai co che nus vegnin a frajas senza pajar in rap.*»

Frar: «*Cun engular?*»

Clara: «*Na, nus n'essan betg laders. Nus giain al martgà e lura vesas ti!*»

MIA SORA CLARA – UNITAD 15: SCRIVER SEZ IN'AVENTURA

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara	--	45 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S concepeschan in'aventura tenor lur atgna creatividad e fantasia.	S formuleschan a la tabla ideas per in'aventura da Clara e da ses frar.
S s'expriman en scrit.	S creeschon lur atgna aventura.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
5 min.	S rimnan ideas per ulteriuras aventuras da Clara e da ses frar. Scrivar quellas ideas a la tavla. Propostas: Clara e ses frar emprendan a dar tennis. Clara e ses frar van a pestgar. Clara e ses frar fan filistuccas cun il Son Niclà.	En la classa	Tavla
40 min.	S tschernan in tema e scrivon il text.	Lavur individuala e quieta	Carnet

MIA SORA CLARA – UNITAD 16: REPETIZIUN DAL CUDESCH

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara - Fegl da dumondas	Leger	10 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S sa regordan dals singuls chapitels dal cudesch <i>Mia sora Clara</i> .	S respundan a las dumondas dal feigl da lavur.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
10 min.	S respundan a las dumondas sin il feigl da lavur.	Lavur indivi- duala	Evtl. cun agid dal cudesch

Mia sora Clara – dumondas da repetiziun

☞ **Pensum:** Respunda a las suandantas dumondas cun frsas cumpletas.

1. Co sa numnan las mieurs da Clara e da ses frar?

.....

2. Daco numna Clara ses frar ina zappa da dumondas?

.....

3. Danunder ha il frar da Clara sia mieur?

.....

4. Tge tric fan Clara e ses frar al martgà?

.....

5. Tge han els fatg cun ils termagls ch'els na vulevan betg pli?

.....

6. Co han els prendì lur mieurs sin l'insla Elba?

.....

7. Daco scrivan Clara e ses frar in'annunzia?

.....

8. Danunder avevan els tuttenina tants mieurets?

.....

MIA SORA CLARA – UNITAD 17: ENGIAVINERA FINALA

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara - Engiavinera	Leger	10 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S s'approfundeschan en il cuntegn da l'entir cudesch.	S attribueschan ils differents text curts als chapitels correspondents.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
10 min.	S schlian l'engiavinera sin il fegl. S astgan dentant era discutir cun il vischin/la vischina.	Lavur inividuala e quieta	Engiavinera

Mia sora Clara – engiavinera

☞ Pensum: Colurescha il titel ed il text correspondent cun la medema colur.

La zappa da dumondas
La mieur da natalizi
Da vender quatter mieurs
La serp impertinenta
La fiera da rauba veglia
Co che jau e Clara avain cumprà frajas

Clara prenda in feagl ed ina colur ed entschaiva a scriver. «Da vender mieurs alvas. Trais francs il toc».

«Nus giain uss a la mar. Trajai en vossas chautschas da bogn». Nus faschain prescha. Perquai emblidain nus ils giatters cun las mieurs sin la terrassa.

«Tut è uschè bunmartgà», suspira Clara, «tut è uschè terribel bunmartgà. Ins pudess cumprar da vegnir balurd.»

Jau aveva grondas mirveglias co che mia sora fetschia per survegnir frajas senza pajar.

«Ina mieur da trair si?» «Na ina dretga mieur, ti Gion cuc.»
«Pertge dis ti a mai Gion cuc?»
«Perquai che ti ma fas vegnir narra. Ti dumondas e dumondas...»

«Sas tge», di mamma, «ti has gea ina cassa. Sche ti giavischas talmain ina mieur alva, cumpra ina cun tes raps.»
«Quai fatsch jau!» clom jau, «exact quai fatsch jau».

Mia sora Clara – engiavinera (soluziun)

☞ Pensum: Colurescha il titel ed il text correspondent cun la medema color.

La zappa da dumondas
La mieur da natalizi
Da vender quatter mieurs
La serp impertinenta
La fiera da rauba veglia
Co che jau e Clara avain cumprà frajas

Clara prenda in feagl ed ina color ed entschaiva a scriver. «Da vender mieurs alvas. Trais francs il toc».

«Nus giain uss a la mar. Trajai en vossas chautschas da bogn». Nus faschain prescha. Perquai emblidain nus ils giatters cun las mieurs sin la terrassa.

«Tut è uschè bunmartgà», suspira Clara, «tut è uschè terribel bunmartgà. Ins pudess cumprar da vegnir balurd.»

Jau aveva grondas mirveglias co che mia sora fetschia per survegnir frajas senza pajar.

«Ina mieur da trair si?» «Na ina dretga mieur, ti Gion cuc.»
«Pertge dis ti a mai Gion cuc?»
«Perquai che ti ma fas vegnir narra. Ti dumondas e dumondas...»

«Sas tge», di mamma, «ti has gea ina cassa. Sche ti giavischas talmain ina mieur alva, cumpra ina cun tes raps.»
«Quai fatsch jau!» clom jau, «exact quai fatsch jau».

MIA SORA CLARA – UNITAD 18: VALITAZIUN DAL CUDESCH

1. TGE?: CUNTEGN

<i>Med / material</i>	<i>Tadlar / leger / tematisar il rg</i>	<i>Temp</i>
- Mia sora Clara - Fegl da valitaziun	Leger	15 min.

2. PER TGE?: FINAMIRA(S)

<i>Finamira(s) approximativa(s)</i>	<i>Finamira(s) precisa(s)</i>
S valiteschan il cudesch a maun da las dumondas sin il fegl da lavur.	S san exprimer e motivar l'atgna opiniun.
S dattan impuls a M.	S formuleschan cun agens plets in resun personal dal cudesch.

3. CO?: DECURS DA L'UNITAD

<i>Temp</i>	<i>Decurs</i>	<i>Metoda</i>	<i>Material</i>
15 min.	S empleneschon il fegl da valitaziun.	Lavur individuala e quieta.	Fegl da valitaziun

Mia sora Clara – valitaziun

☞ Pensum: Respunda a las dumondas.

	per part	bain	fitg bain
Co t'ha il cudesch plaschi?			
Co t'han las persunas plaschi?			
Has ti chapì bain il cudesch?			
È il cudesch stà interessant?			

Tge t'ha plaschi il meglier da quest cudesch?

.....

.....

.....

.....

Qual chapitel t'ha plaschi il meglier? Pertge?

.....

.....

.....

.....

Tge na t'ha betg plaschi da quest cudesch?

.....

.....

.....

.....